

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina:

2024/2025

Semestar:

Zimski

Studij:

Medicina (R)

Godina studija:

3

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Medicinska humanistika 3 (Medicinska sociologija)

Kratica kolegija: MEF5-1

Status kolegija: Obvezni

ECTS bodovi: 2

Šifra kolegija: 267618

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

10

Seminar

10

Vježba u praktikumu

20

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Brstilo Lovrić Ivana

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: izvanredni profesor

Kontakt e-mail:

ivana.brstilo@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Čartolovni Anto

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: izvanredni profesor

Kontakt e-mail:

anto.cartolovni@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Ime i prezime: Malešević Anamaria

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: viši asistent

Kontakt e-mail:

anamaria.malesevic@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Studenti će se upoznati s kulturnim i socijalnim različitostima u multikulturalnom svijetu današnjice proučavajući socijalne determinante zdravlja, prepoznajući vulnerable skupine i evaluirajući njihove potrebe. Studenti će steći temeljna znanja o društvenim odrednicama zdravlja i bolesti, odnosu liječnik –pacijent, pravima pacijenata, sastavnicama informiranog pristanka i mehanizmima njegova dobivanja. Raspravljat će se o izazovima današnjice u kontekstu ostvarivanja prava na zdravlje, pristupa zdravstvenoj skrbi i radnog okruženja. Analizirat će zdravstveni sustav u Hrvatskoj, liječnička uloga i angažiranost kao i prikaz liječništva u medijima.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

definirati područje ljudskih prava te njihove razlike i sličnosti s građanskim pravima, pravom na zdravlje te crkvenim zakonima; analizirati razlike između Opće deklaracije o ljudskim pravima i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava te analizirati presude europskog suda za zaštitu ljudskih prava;

- definirati i objasniti empatiju i njenu ulogu u medicini;
- definirati liječničke uloge u društvu te prikaz liječništva u medijima i umjetnosti; analizirati metafore bolesti i ulogu konceptualnih metafora u komunikaciji o medicini; evaluirati društvenu angažiranost liječnika;
- definirati područje prava bolesnika te načine osiguravanja njihove provedbe;
- prepoznati vulnerable skupine i evaluirati njihove potrebe;
- definirati sastavnice informiranoga pristanka, kao i mehanizme njegova dobivanja; nabrojati i klasificirati medicinske postupke za koje je potreban pisani pristanak bolesnika, tj. njihovih skrbnika ili obitelji;
- usporediti razlike i poteškoće u komunikaciji između bolesnika i medicinskog osoblja; opisati i analizirati različite metode ocjenjivanja liječnika i kontrole pružene skrbi

Literatura

Obavezna

Cerjan - Letica, G., Letica, S., Babić - Bosanac, S., Mastilica, M., Orešković, S. (2003). Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada
Mirat, J., Bujišić, G., Uzelac, S., Skorup, V. (2021). Medicinska etika i bioetika. Osijek: Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
Barry, A., Yuill, C. (2016). Understanding the Sociology of Health: An Introduction. London: SAGE.
Thomasma, D. C. (1992). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part One. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 1(1), 11-31
Thomasma, D. C. (1994). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part Two. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 3(1), 10-26

Dopunska

Zurak, N. (2007). Medicinska etika. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Medicinski fakultet.
Monaghan, L., Gabe, J. (2022). Key Concepts in Medical Sociology. London: SAGE.
Lovell, N., Bibby, J. (2018). What makes us healthy? An introduction to the social determinants of health. London: The Health Foundation
Giddens, A. (2007). Sociologija. Zagreb: Nakladni zavod Globus
Gorjanski, D. (2009). Je li zdravstveni sustav – sustav? Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek
Trgovčić, S. (2018). Međunarodna solidarnost i pravo na zdravlje. *Jahr*, 9 (1), 69-85.
Prainsack, B., & Buyx, A. (2017). Solidarity in Biomedicine and Beyond (Cambridge Bioethics and Law). Cambridge: Cambridge University Press.
Babel, K. (2012). Metafore zdravlja i bolesti u medicinskoj praksi. *Filozofska istraživanja*, 32 (1), 121-138

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se DA

Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE

Ulazi u prosjek DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju.																						
Način polaganja ispita	<p>Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.</p> <p>Način stjecanja bodova: Kontinuirana aktivnost u nastavi</p> <p>Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrstan (5) – od 90 do 100 %; vrlo dobar (4) – od 80 do 89,9 %; dobar (3) – od 70 do 79,9 %; dovoljan (2) – od 60 do 69,9 %; nedovoljan (1) – od 0 do 59,9 %</p>																						
Način ocjenjivanja	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.																						
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vrsta aktivnosti</th> <th>ECTS bodovi</th> <th>Udio ocjene (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave</td> <td>0.4</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Ukupno tijekom nastave</td> <td>0.4</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Praktični dio završnog ispita</td> <td>0.6</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Pismeni dio završnog ispita</td> <td>1</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)</td> <td>2</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)	Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	0.4	20	Ukupno tijekom nastave	0.4	20	Praktični dio završnog ispita	0.6	30	Pismeni dio završnog ispita	1	50	UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	2	100%				
Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)																					
Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	0.4	20																					
Ukupno tijekom nastave	0.4	20																					
Praktični dio završnog ispita	0.6	30																					
Pismeni dio završnog ispita	1	50																					
UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	2	100%																					
Datumi kolokvija:																							
Datumi ispitnih rokova:																							
IV. TJEDNI PLAN NASTAVE																							
<i>Predavanja</i>																							
#	Tema																						
1	Uvodno predavanje: medicinska sociologija, porijeklo, predmet, razvoj																						
2	Normalno i patološko																						
3	Altruizam, empatija i njihova uloga u odnosu liječnik - pacijent																						
4	Socijalne determinante zdravlja																						
5	Ekonomska, kulturna i socijalna prava kao preduvjet zdravlja																						
6	Starenje																						
7	Mjesta skrbi- sociološki pristup bolnicama i prostoru																						
8	Epohalna promjena koncepta medicine																						
9	Zdravstveni sustav u Hrvatskoj																						
10	Društveni izazovi transformacije zdravlja i zdravstvene skrbi u digitalnom dobu																						
<i>Vježbe u praktikumu</i>																							
#	Tema																						

1	Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti
3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka

Seminari

#	Tema
1	Konceptualni pojmovi i sociološke teorije razumijevanja zdravlja
2	Zdravlje i bolest
3	Prava bolesnika i osiguranje provedbe prava
4	Društvena nejednakost i zdravlje
5	Solidarnost i supsidijarnost
6	Starosna diskriminacija (ageism)
7	Zdravstveno ponašanje
8	Društvena slika i angažman liječnika
9	Zdravstvene politike – od strategija do reformi
10	Digitalna i zdravstvena pismenost stanovništva

Vježbe

#	Tema
1	Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti
3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka